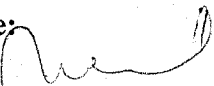

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Érkezett: 2013 MAJ 23.

Ellenjegyezte:

Németh Lászlóné
nemzeti fejlesztési miniszter

T/11109/10. számú

EGYSÉGES JAVASLAT

az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló

T/11109. számú törvényjavaslat

ZÁRÓSZAVAZÁSÁHOZ

Budapest, 2013. május

2013. évi ... törvény

az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról

Az országos közúthálózat üzemeltetése, fenntartása és fejlesztése, a forgalom időszakos és helyi szabályozása, a környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése, valamint a társadalmi és környezeti költségek útdíjba történő beépítése szükségessé teszik, hogy az úthasználók a közútkezelés és -fejlesztés költségeihez az úthasználatuk arányában járuljanak hozzá, és a járművek környezetvédelmi szempontú korszerűségét is tekintetbe vevő arányos díjszabási rendszer jöjjön létre. Az úthasználat után fizetendő útdíj mértékét az európai uniós átjárhatósági (interoperabilitási) követelményeknek is eleget tevő elektronikus rendszer segítségével kell megállapítani. Az Országgyűlés ennek érdekében a következő törvényt alkotja.

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. A törvény tárgya és hatálya

1. § (1) E törvény hatálya kiterjed a szerződött díjfizetőkre, az útdíjköteles elemi útszakaszokon közlekedő útdíjköteles gépjárművek üzembentartóira és használóira állampolgárságuktól, illetve honosságuktól függetlenül.

(2) E törvény hatálya nem terjed ki a használati díj fizetése ellenében használható útszakaszokat használati díjfizetési kötelezettség teljesítése ellenében igénybe vevő gépjárművekre.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. bevallás: útdíjköteles elemi útszakasz útdíjköteles gépjárművel történő használatára vonatkozó, az útdíjfizetési kötelezettség megállapítása alapjául szolgáló adatszolgáltatás;
2. bevallási közreműködő: jelen törvényben előírt bevallási kötelezettség teljesítése érdekében igénybevett szolgáltató;
3. díjkategória: a díj mértékének meghatározása során alkalmazott csoportosítás a gépjárművek egyes jellemzői alapján;
4. EETS: európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás, amely lehetővé teszi, hogy a díjfizetésre kötelezettek egyetlen fedélzeti eszköz segítségével, az útdíjszolgáltató közreműködésével megfizessék a szolgáltatásba bevont útdíjköteles elemi útszakaszok használatának ellenértékét;
5. EETS felhasználó: az az úthasználó, aki szerződést köt egy EETS szolgáltatóval az EETS-hez való hozzáférése érdekében;
6. EETS szolgáltató: a székhelye szerinti EU tagállamban nyilvántartásba vett, jogi személyiséggel rendelkező útdíjszolgáltató, amely az EETS felhasználók számára hozzáférést biztosít az EETS-hez, és ennek keretében az UD rendszerhez;

7. egyetemes útdíjszolgáltató: olyan útdíjszolgáltató, amely köteles valamennyi díjfizetésre kötelezett számára biztosítani az úthasználati jogosultság megszerzésének lehetőségét az UD rendszer keretében;
8. fedélzeti eszköz: az elektronikus útdíjszedési tevékenység támogatására alkalmas eszköz, olyan hardver- és szoftverelemek összessége, amely alkalmas az elektronikus útdíjszedési műveletek elvégzéséhez szükséges adatok összegyűjtésére, tárolására, feldolgozására, valamint távolból történő fogadására és továbbítására;
9. felügyeleti szerv: a 9. alcímben meghatározott feladatok ellátására e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben kijelölt szervezet;
10. használati díj: a használati díjköteles útszakasz használatáért a használati jogosultság időtartamára – a Kormány által rendeletben meghatározott díjkategoriába tartozó gépjárművek által – fizetendő, általános forgalmi adót is magában foglaló díj;
11. infrastruktúra díj: az útdíjnak az útdíjköteles elemi útszakaszok építése, fenntartása, üzemeltetése és fejlesztése tekintetében felmerülő költségek megtérülése érdekében megállapított díjeleme;
12. járműnyilvántartás: a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény szerinti közúti közlekedési nyilvántartás;
13. külsőköltség-díj: az útdíjnak a közúti közlekedéssel összefüggő levegőszennyezéssel, illetve zajártalommal kapcsolatban felmerült költségek megtérülése érdekében fizetendő eleme;
14. súlyozott átlagos infrastruktúra díj: egy adott díjkategória vonatkozásában az infrastruktúra díjból egy adott időszakban befolyó teljes bevétel és az ezen időszakban az útdíjköteles elemi útszakaszokon megtett járműkilométerek számának hányadosa;
15. szerződött díjfizető: az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki az útdíjköteles elemi útszakasz használata érdekében, szerződésben vállalta egy vagy több gépjárműre vonatkozó díj megfizetését;
16. tanúsító szerv: az elektronikus díjszedési rendszer átjárhatósági szerelemeinek alkalmasságát tanúsító, a 12. alcímben meghatározott feladatokat ellátó szerv;
17. UD rendszer: az útdíj bevallását, kivetését, beszedését, az útdíj megfizetése és az útdíjköteles elemi útszakaszok jogszerű használata ellenőrzésének támogatását lehetővé tévő elektronikus rendszer;
18. útdíj: az útdíjköteles elemi útszakasz használatáért fizetendő, általános forgalmi adót is magában foglaló, a megtett úttal arányos úthasználat alapján az útdíjszedő által kivetett díj;
19. díjfizetésre kötelezett: elsősorban a szerződött díjfizető, ennek hiányában a gépjármű üzemeltetője, illetve az úthasználó, tekintet nélkül állampolgárságára és az általa vezetett vagy üzemben tartott, illetve tulajdonát képező gépjárművet nyilvántartásba vevő országra;
20. útdíjköteles elemi útszakasz: az útdíjfizetés ellenében használható közúthálózatnak a díjmeghatározás szempontjából két útszelvényében lehatárolt része;
21. útdíjköteles gépjármű: a 3,5 tonnánál nagyobb megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi, vontató – ideértve a nyerges vontatót is –, valamint az ilyen gépjárműből és az általa vontatott pótkocsiból, félpótkocsiból álló járműszerelvény;

22. útdíjszedés: az útdíj beszedésére irányuló cselekmények összessége;
23. útdíjszedő: az UD rendszer működtetésére, és ennek használatával a fizetendő útdíj összegének megállapítására, kivetésére és az útdíjszolgáltatókon keresztül történő beszedésére jogosult, kijelölt szervezet;
24. útdíjszolgáltató: nyilvántartásbavételének helyétől függetlenül olyan gazdálkodó szervezet, amely Magyarország területén az úthasználók számára hozzáférést tesz lehetővé az UD rendszerhez;
25. úthasználat: az útdíjköteles elemi útszakasz közlekedés céljából történő igénybevétele;
26. úthasználó: az úthasználat során gépjárművet vezető személy;
27. útszakasz: a közútnak olyan, a közlekedés szempontjából folyamatos része, amelynek kezdetét és végét kilométerszelvényekkel határozzák meg;
28. üzembentartó: a jármű tulajdonosa, valamint akit a jármű jogszerű üzemeltetésére a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény alapján vezetett nyilvántartásba bejegyeztek, vagy a telephely szerinti ország hatósága által kibocsátott okiratba (forgalmi engedély) bejegyzett tulajdonosa, illetve üzemben tartója;
29. viszonylati jegy: az útdíjköteles úthálózat előre meghatározott, legalább egy útdíjköteles elemi útszakaszának egy előre meghatározott útdíjköteles gépjárművel történő használatára vonatkozó, előre megváltott úthasználati jogosultság.

II. fejezet

Úthasználati jogosultság és fizetési kötelezettség

3. Úthasználati jogosultság

3. § (1) Az útdíjköteles elemi útszakaszok útdíjköteles gépjárművel történő használatához e törvényben meghatározott úthasználati jogosultságot kell szerezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti úthasználati jogosultság ellenértékeként a díjfizetésre kötelezettek az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott útdíj fizetésére kötelesek.

(3) Az útdíjat az útdíjköteles gépjárművek egyes csoportjaira vonatkozóan e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott díjkategóriák szerint kell megfizetni.

(4) Az útdíjat az úthasználó által használt útdíjköteles elemi útszakaszok alapján kell megfizetni.

(5) Ugyanazon útszakasz használatáért ugyanazon gépjármű után nem keletkezik egyszerre használati díj és útdíj fizetési kötelezettség.

(6) A gépjármű üzemben tartója – a (7) bekezdésben foglaltak kivételével – felel azért, hogy az általa üzemeltetett gépjárművel az (1) bekezdésben meghatározott előírások betartásra kerüljenek.

(7) Amennyiben a közúti forgalomban történő ellenőrzés során a járművezető személye a helyszínen megállapítást nyer, az (1) bekezdésben meghatározott előírások betartásáért a járművezető felelős.

4. Az útdíj mértékének meghatározásával kapcsolatos alapelvek

4. § (1) Az útdíj meghatározása során irányadó díjkategóriák kialakításakor tekintettel kell lenni a gépjárművek motorjának környezetvédelmi besorolására is, előnyben részesítve a környezetkímélő gépjárművek úthasználatát.

(2) Az útdíj részét képezi az infrastruktúra díj és – erre vonatkozó szakmapolitikai döntés esetén – részét képezheti a külsőköltség díj. Az infrastruktúra díjtételeket kifejezetten az érintett infrastruktúra-hálózat építési, üzemeltetési, fenntartási és bővítési költségeire alapozva kell megállapítani. A súlyozott átlagos infrastruktúradíj-tételek tartalmazhatják a piaci feltételekre alapozott tőkehozamot vagy haszonkulcsot is.

(3) Az infrastruktúra díj mértékének meghatározásakor a forgalomszabályozási szempontok alapján alkalmazni lehet napszaktól, naptípustól, illetve évszaktól függő időszak szorzókat is egy adott útszakasz vonatkozásában, de az infrastruktúra díj differenciálása egyetlen díjtétel esetében sem haladhatja meg 175%-nál nagyobb mértékben a súlyozott átlagos infrastruktúra díj legmagasabb összegét. Azon csúcsidőszakok időtartama, amelyek alatt a forgalmi torlódások csökkentése érdekében magasabb infrastruktúra díjat alkalmaznak, naponta nem haladhatja meg az öt órát.

(4) Az útdíj tartalmazhatja az adott útszakaszokon a közlekedésnek tulajdonítható levegőszennyezés által okozott károk és költségek, valamint - ha az érintett terület lakossága zajártalomnak van kitéve - a közlekedésnek tulajdonítható zajártalom által okozott károk, költségek számszerűsítése alapján meghatározott költségátalányt is (külsőköltség-díj).

5. § (1) Az elmaradott régiók felzárkóztatása érdekében az útdíjak megállapításakor lehetőség van a területi alapú megkülönböztetésre.

(2) Az útdíj mértékének meghatározása során tilos indokolatlan közvetett vagy közvetlen megkülönböztetést alkalmazni, így különösen tilos a gépjárművek üzemben tartójának, az úthasználónak vagy a szerződött díjfizetőnek a honossága vagy letelepedési országa, továbbá a gépjárművek nyilvántartásba vételi helye, illetve a közlekedés kiindulási pontja vagy célállomása alapján történő megkülönböztetése.

(3) Az infrastruktúra díj tekintetében a rendszeres úthasználók számára legfeljebb 13% díjkedvezmény adható. A díjkedvezmény az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott mértékben és feltételek alapján vehető igénybe.

(4) A díjak megállapításakor figyelembevételre kerülő díjelemeket, a költségek számítási módszerét és az egyes gépjármű-kategóriákra való felosztását e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet állapítja meg.

5. Az útdíj-fizetés lehetséges módjai

6. § (1) Az útdíjszedést az UD rendszer használatával úgy kell végezni, hogy az ne gátolja a forgalom szabad áramlását.

(2) Az útdíjköteles elemi útszakaszok használatához szükséges úthasználati jogosultság áll fenn

a) az úthasználat megkezdését megelőzően váltott viszonylati jegy alapján annak feltételei szerint, vagy

b) valamely útdíjszolgáltatóval az e törvény szerinti bevallások útdíjszedőhöz történő benyújtására és útdíj megfizetésére vonatkozó szerződés hatálya idején, ha bevallással összefüggő, e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott kötelezettségének az úthasználó eleget tesz.

(3) Nem alapozza meg az úthasználati jogosultságot, ha a fedélzeti eszközt az úthasználó nem az arra vonatkozó szabályoknak megfelelően használja, vagy olyan fedélzeti eszköz útján teljesít bevallást, amelyet a fedélzeti eszközt regisztráló útdíjszolgáltató az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott feltételek szerint érvénytelenítette.

(4) Az útdíjszedő megállapítja az útdíj összegét és beszedi az adott útdíjköteles elemi útszakasz vonatkozásában e törvény szerint bevallást benyújtó útdíjszolgáltatótól. Az útdíj útdíjszedő részére történő megfizetésnek nem lehet feltétele, hogy az annak megfelelő pénzeszeg az útdíjszolgáltatóhoz a díjfizetésre kötelezettől beérkezzen.

(5) Az útdíjszolgáltató az útdíj beszédésével kapcsolatos műveletek során a szerződött díjfizetővel az UD rendszerhez való hozzáférésre vonatkozó szerződésben meghatározott, az e törvény hatálya alá tartozó gépjárművek útdíjköteles elemi útszakaszokon történő közlekedésére vonatkozóan az útdíjszedő részére az útdíjszedővel fennálló szerződésének megfelelő módon és gyakorisággal bevallást nyújt be, továbbá az útdíjszedő által a (4) bekezdés alapján megállapított útdíjat az útdíjszedőnek megfizeti. Az útdíjszolgáltató jogosult az útdíjat a szerződött díjfizetővel kötött, hatályos szerződés rendelkezéseinek és a jogszabályoknak megfelelően a díjfizetésre kötelezettől beszedeni, vagy a díjfizetésre kötelezett által előre megfizetett útdíjegyvenleg terhére elszámolni.

(6) A díjszedő köteles olyan szervezeti egységet vagy a kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságot létrehozni és fenntartani, amely útdíjszolgáltatói feladatokat lát el.

(7) Az egyetemes útdíjszolgáltatót az útdíjszolgáltató által nyújtandó alapvető szolgáltatások tekintetében, így különösen az UD rendszer szabályszerű használatához szükséges szolgáltatásokra vonatkozóan szerződéskötési kötelezettség terheli a díjfizetésre kötelezettel szemben, amennyiben ilyen irányú szándékát az egyetemes útdíjszolgáltatónak írásban bejelenti.

(8) Az úthasználó bevallási közreműködőt vehet igénybe annak érdekében, hogy bevallási kötelezettségét a bevallási közreműködőn keresztül teljesítse az útdíjszolgáltató felé. A bevallási közreműködő jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén végezheti e tevékenységét, és szerződést kell kötnie az útdíjszolgáltatóval kötelezettségei teljesítése érdekében. A bevallási közreműködő az általa biztosított fedélzeti eszköz útján rögzített útdíjbevallást továbbítja az útdíjszolgáltatónak, amely alapján az útdíjszolgáltató – az útdíjszolgáltató és a szerződött díjfizető között fennálló szerződés alapján – közvetlenül az úthasználótól beszedi az útdíjat az útdíjszedő javára. A bevallási közreműködő az általa biztosított fedélzeti eszköz szabályszerű működésre való alkalmasságáért és az útdíjbevallás továbbításáért felelősséggel tartozik az úthasználónak. A bevallási közreműködő részére az útdíjszolgáltató az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott mértékű átalány-költségtérítést fizet.

(9) Az egyetemes útdíjszolgáltató azonos feltételekkel köteles szerződést kötni a külön jogszabályban foglalt követelményeknek megfelelő bevallási közreműködőkkel.

7. § (1) Viszonylati jegyet az egyetemes útdíjszolgáltatónál lehet váltani. A viszonylati jegy ellenértékét annak megváltásakor kell kiegyenlíteni.

(2) A viszonylati jegy formájában teljesített bevallást a viszonylati jegyet kibocsátó egyetemes útdíjszolgáltató a viszonylati jegy megváltását követően, azonban annak érvényességi idejét megelőzően továbbítja az útdíjszedőnek, a viszonylati jegynek megfelelő tartalommal.

(3) A megváltott viszonylati jegynek megfelelő tartalmú bevallás alapján az útdíjszedő által kivetett útdíjat az útdíjszedő jogszabályban meghatározott esetekben téríti vissza.

8. § Az útdíjszedő, az útdíjszolgáltató és a bevallási közreműködő az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet szerint meghatározott útdíj összegén felül nem számíthat fel a díjfizetésre kötelezettnek semmilyen további díjat vagy indokolatlan költséget az UD rendszerhez való hozzáférésért. Az úthasználati jogosultság ellenértékének meghatározásakor a jogszabályban meghatározott útdíj mértékétől nem lehet eltérni.

6. Mentesség a díj megfizetése alól

9. § (1) Az útdíjfizetési és bevallási kötelezettség nem terheli:

- a) a Magyar Honvédséget, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatot, továbbá a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvény szerinti rendvédelmi szerveket és az Országgyűlési Őrséget az általuk üzemben tartott gépjárművek után,
- b) a Magyarországon szolgálati céllal tartózkodó vagy átvonuló külföldi fegyveres erőket és a Magyarországon felállított nemzetközi katonai parancsnokságokat hivatali vagy szolgálati gépjárműveik után, valamint az egyéb szervezeteket a nemzetközi szerződés, nemzetközi egyezmény és viszonyosság alapján mentességet élvező gépjárműveik után,
- c) az útdíjköteles elemi útszakasz kezelői feladatait jogszabály vagy a jogszabályban kijelölt közútkezelővel kötött szerződés alapján ellátó személyt vagy szervezetet, a kezelt útszakaszon közútkezelői feladatokat ellátó gépjármű után,
- d) az útdíjszedőt a feladatait ellátó gépjárművei után,
- e) a megkülönböztető jelzés használatára jogosultat a Magyarországon kiadott forgalmi rendszámú gépjárművek után, függetlenül attól, hogy a megkülönböztető jelzést az útdíjköteles elemi útszakaszon való haladás közben használják-e,
- f) a katasztrófavédelemről szóló törvény értelmében meghatározott katasztrófa által okozott károk megelőzésében vagy elhárításában részt vevő gépjárművek üzemeltetőit, ezen feladatok ellátása során, továbbá az önkéntes tűzoltó egyesületek, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságok, valamint az önkéntes vagy köteles polgári védelmi egységek tagjait az elrendelt gyakorlat során igénybe vett gépjárművek után,
- g) a közlekedési hatóságot az általa üzemben tartott, közlekedési hatósági feladat teljesítése érdekében igénybe vett gépjárművek után,
- h) a nemzetközi szerződés, nemzetközi egyezmény (NATO, Schengheni Megállapodás) és viszonyosság körébe tartozó járművek i) a humanitárius segélyszállítványokat szállító gépjárművek üzemeltetőit, ezen feladatok ellátása során.

(2) Nem kell díjat fizetni a közút lezárásának vagy forgalma korlátozásának, elterelésének időtartama alatt azon az egyébként útdíjköteles elemi útszakaszon, amelyet a közút lezárására, vagy forgalmának korlátozására, elterelésére jogosult szervek terelőútként jelöltek ki.

(3) A közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a közúti forgalom biztonságát veszélyeztető módon vesztegelő gépjárművek elszállításának szabályairól szóló miniszteri rendeletben a közlekedés biztonsága érdekében pihenőhelyre szállított autók vonatkozásában az (1) bekezdéstől eltérő szabályokat állapíthat meg az útdíjköteles gépjárművek vonatkozásában.

(4) Az útdíjköteles elemi útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartását a Kormány által rendeletben kijelölt hatóság vezeti (a továbbiakban: nyilvántartó).

(5) Az útdíjköteles elemi útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartása tartalmazza

- a) a jármű forgalmi rendszámát,
- b) a jármű azonosító és műszaki adatait,
- c) a járműokmány eltulajdonítására, megsemmisülésére, elvesztésére, találására, megkerülésére vonatkozó adatokat,
- d) a díjmentes használat jogcímének megjelölését, továbbá
- e) a díjmentes használati jogosultság kezdő időpontját és annak időtartamát.

(6) A nyilvántartás személyes adatokat nem tartalmaz.

10. § A 9. § (1) bekezdés *h)* és *i)* pontjában meghatározott járművek a nemzetközi kapcsolattartásra jogosult hatósághoz, az *f)* pontban meghatározott járművek a katasztrófavédelmi hatósághoz történő bejelentés alapján, annak tudomásulvételét és a mentességi nyilvántartásba történő bejegyzést követően jogosultak a díjmentesség igénybevételére.

11. § (1) A nyilvántartót elektronikus úton értesíti a 9. § (1) bekezdés alapján mentességet élvező szervezet a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartásába felvenni kért járművek 9. § (5) bekezdésben meghatározott adatairól, valamint – a változástól számított 30 napon belül – azok változásáról.

(2) A nemzetközi szerződés, nemzetközi egyezmény és viszonyosság körébe tartozó, a nemzetközi humanitáriánus segélyszállítványokat szállító járművek esetében, továbbá a katasztrófavédelemről szóló törvény értelmében meghatározott katasztrófa által okozott károk megelőzésében vagy elhárításban részt vevő gépjárművek időszakos díjmentességét a nemzetközi kapcsolattartásra jogosult, valamint a katasztrófavédelmi hatóság az (1) bekezdésben meghatározott módon jegyzi be a nyilvántartásba.

12. § A nyilvántartó a 9. § (5) bekezdésben megjelölt adatokat az útdíjköteles elemi útszakaszok díjmentes használatára való jogosultság megszűnését követő 2 évig kezeli.

III. fejezet

Az útdíj-bevétel felhasználása

7. Az útdíj-bevétel felhasználásának alapelvei

13. § (1) Az útdíjból származó bevétel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 14. § (4) bekezdés d) pontja szerinti fejezet javára számolandó el, mint költségvetési bevétel.

(2) Az útdíj bevétel, ide nem értve a (3) bekezdésben foglalt külsőki költség díjbevételét, az alábbi sorrend figyelembevételével – a mindenkori szakmapolitikai döntésekkel összhangban – használható fel:

- a) az útdíjszedési-, útdíjellenőrzési-, útdíjellenőrzés támogatói rendszer működtetése és fenntartása, valamint az azokhoz kapcsolódó – különösen műszaki szakmai, pénzügyi, számviteli és jogi – tevékenységek pénzügyi fedezetének biztosítása,

- b) a díjköteles országos közúthálózat üzemeltetése és fenntartása, valamint az azokhoz kapcsolódó – különösen műszaki szakmai, pénzügyi, számviteli és jogi – tevékenységek pénzügyi fedezetének biztosítása,
- c) az egyéb országos közúthálózati elemek üzemeltetése és fenntartása, valamint az azokhoz kapcsolódó – különösen műszaki szakmai, pénzügyi, számviteli és jogi – tevékenységek pénzügyi fedezetének biztosítása,
- d) a közúti közlekedési infrastruktúrával összefüggő egyéb állami feladatok, valamint az azokhoz kapcsolódó – különösen műszaki szakmai, pénzügyi, számviteli és jogi – tevékenységek pénzügyi fedezetének biztosítása,
- e) a koncessziós szerződés keretében üzemeltetett útszakaszok rendelkezésre állási díja fizetésének,
- f) az országos közúthálózati elemek meglévő kapacitásának bővítése és új hálózati elemek kiépítése

érdekében.

(3) Az útdíj bevételből a külsőköltség díjbevétel az alábbi sorrend figyelembevételével – a mindenkorai szakmapolitikai döntésekkel összhangban – használható fel:

- a) a hatékony árképzés elősegítése,
- b) a közúti közlekedésnek tulajdonítható környezetszennyezés forrásnál való csökkentése,
- c) a közúti közlekedésnek tulajdonítható környezetszennyezés hatásainak a szennyezés forrásánál történő enyhítése,
- d) a járművek széndioxid kibocsátásának mérséklésére és energiahatékonyságának javítása és ellenőrzése,
- e) a közúti közlekedés biztonságának javítása,
- f) a közlekedők által igénybe vehető alternatív infrastruktúra fejlesztése, illetve a meglévő kapacitás növelése,
- g) a transzeurópai közlekedési hálózat támogatása,
- h) a logisztikai tevékenység optimalizálása,
- i) a biztonságos parkolóhelyek biztosítása

érdekében.

IV. fejezet

A megtett úttal arányos díjszedési rendszerrel összefüggő közigazgatási feladatok

8. Az útdíjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése és elmulasztásának szankciója

14. § Jogosulatlan úthasználatnak minősül – a 9. § szerinti mentesség eseteinek kivételével – , ha:

- a) az útdíjköteles elemi útszakasz használatának megkezdése előtt a díjfizetésre kötelezett elmulasztja viszonylati jegy megváltását az általa használt útdíjköteles elemi útszakaszra vonatkozóan és nincs hatályos, az útdíj szolgáltatóval kötött – az e törvény szerinti bevallások útdíjszedőhöz történő benyújtására és útdíj megfizetésére vonatkozó – szerződése,
- b) a díjfizetésre kötelezett az útdíjköteles elemi útszakaszt a díjkategóriájánál alacsonyabb díjkategóriához tartozó bevallás alapján használja, vagy

c) az útdíjköteles elemi útszakasz használatára az érintett gépjármű vonatkozásában van hatályos, az útdíjszolgáltatóval kötött – az e törvény szerinti bevallások útdíjszedőhöz történő benyújtására és útdíj megfizetésére vonatkozó – szerződése, de a fedélzeti eszköz szabályszerű működtetésének az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételek valamelyike nem teljesül az útdíjköteles elemi útszakaszok használata során.

15. § (1) A bírság mértékét úgy kell megállapítani, hogy az az előírt díj megfizetésére ösztönözze a díjfizetésre kötelezetteket.

(2) A kiszabott bírság az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 14. § (4) bekezdés d) pontja szerinti fejezet javára elszámolandó költségvetési bevételként a központi költségvetés bevételét képezi. A kiszabott bírság összegének megfizetése forintban, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történik.

16. § Az e törvény szerinti jogosulatlan úthasználat szabályszegés, amelynek észlelése esetén a közúti közlekedésről szóló törvény alapján bírság szabható ki.

17. § (1) Az útdíjszedő az útdíjellenőrzési feladatokat ellátó általános rendőrségi feladatokat ellátó szerv (a továbbiakban: Rendőrség) útdíjellenőrzési tevékenységének támogatása érdekében:

a) az adatgyűjtést végez a díjköteles útszakaszon közlekedő gépjárművekről, telepített fix vagy mobil eszközök felhasználásával,

b) az a) pont szerinti eszközök útján felvételezett, azonosításra alkalmas adatokat és a rendszám adatokat összeveti az úthasználati jogosultsággal rendelkezőkről rendelkezésére álló adatokkal,

c) a b) pont szerinti összevetés alapján összeállított adatállományt – kivéve a jogosult úthasználatra vonatkozó adatokat – átadja az útdíjellenőrzésre jogosult hatóság számára.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdés c) pontja szerinti adatokat összeveti az útdíjköteles elemi útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak adataival, majd az összevetés eredményeként előállított, a vélelmezett szabályszegések esetében hivatalból megindítja a külön törvényben meghatározott hatósági eljárást.

(3) A Rendőrség az útdíjellenőrzési tevékenysége keretében jogosult közvetlenül adathozzáféréssel a rögzített rendszám adat alapján az ellenőrzéshez szükséges gépjárműre vonatkozó adatokat átvenni az úthasználati jogosultsággal rendelkezőkről az útdíjszedő által vezetett nyilvántartásból (úthasználati jogosultsággal rendelkezők nyilvántartása).

(4) Az UD rendszerben kezelt adatok teljes körét egyedi informatikai alkalmazás igénybevételeivel közvetlen adathozzáféréssel (a továbbiakban: közvetlen hozzáférés) jogosult átvenni

a) a bíróság, a közigazgatási bírság bírósági felülvizsgálatával kapcsolatos eljárás lefolytatása céljából,

b) az ügyészség, az ügyész közigazgatási eljárásban történő részvételével összefüggő feladatok ellátása érdekében,

c) a nyomozó hatóságok, a hatáskörükbe tartozó bűncselekmények nyomozásával összefüggő feladatok ellátása érdekében,

d) a nemzetbiztonsági szolgálatok törvényben meghatározott feladataik ellátása érdekében,

e) a szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős szerv az elemző-értékelő tevékenysége céljából.

(5) Az (4) bekezdésben felsoroltakon kívül az elektronikus ellenőrző rendszerből adatigénylésre jogosult az is, akit a hatáskörébe tartozó feladat ellátása érdekében törvény feljogosít az elektronikus díjellenőrző rendszer adatainak megismerésére.

9. Az útdíjszedő és az útdíjiszolgáltatók tevékenységének felügyelete

18. § Az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben kijelölt felügyeleti szerv hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi az útdíjszedő és az útdíjiszolgáltató e törvény és az annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó tevékenységének jogszerűségét.

19. § (1) A felügyeleti szerv az ellenőrzés során az útdíjszedő és az útdíjiszolgáltató e törvény hatálya alá tartozó tevékenységeire vonatkozó adatbázisaiba betekinthez, az ott tárolt adatokról, listákról másolatot, vagy feljegyzést készíthet. Az így tudomására jutott személyes adatokat a felügyeleti szerv a hatósági ellenőrzési eljárás lezárását követő egy év elteltével törli.

(2) Az útdíjszedő és az útdíjiszolgáltató az adatbázisait úgy köteles kialakítani és működtetni, hogy a felügyeleti szerv az ellenőrzési feladatának az adatbázis működésének sérelme nélkül, bármikor eleget tudjon tenni.

(3) A felügyeleti szerv a vizsgálatának megállapításait jogosult nyilvánosságra hozni azzal, hogy a díjfizetésre kötelezettek és az úthasználók személyes adatait nem hozhatja nyilvánosságra.

(4) Ha a felügyeleti szerv az ellenőrzési jogosítványai alapján adatot kér, a megkeresésnek – ha e törvény másként nem rendelkezik – a megkeresett útdíjszedő és útdíjiszolgáltató a felügyeleti szerv által megállapított határidőn belül köteles eleget tenni.

20. § (1) Ha a felügyeleti szerv a lefolytatott vizsgálat alapján megállapítja, hogy az útdíjszedő, vagy az útdíjiszolgáltató nem a jogszabályoknak megfelelően végzi tevékenységét, az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazhatja:

a) felhívja az érintett útdíjszedő vagy útdíjiszolgáltató figyelmét a kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés megszüntetésére,

b) felügyeleti bírságot szab ki, amelynek mértéke 1 millió forinttól 100 millió forintig terjedhet, amely az államháztartás központi alrendszerének bevételeit képezi,

c) az a) pont alapján megadott határidő eredménytelen eltelte után az útdíjiszolgáltató tevékenységét, EETS szolgáltató esetén annak magyarországi tevékenységét felfüggeszti, és ezt a tényt az általa vezetett nyilvántartásban rögzíti.

(2) A felügyeleti bírság kiszabása során a felügyeleti szerv mérlegeli:

a) a jogszabálysértés súlyát,

b) korábbi jogszabálysértés súlyát és gyakoriságát,

c) az útdíjszedő vagy útdíjiszolgáltató éves árbevételének nagyságát,

d) a jogszabálysértéssel okozott kár nagyságát és a károsultak számát.

10. A díjszedésben résztvevő szervezetek nyilvántartása

21. § (1) Az útdíjszedőt és a vele szerződéses viszonyban álló útdíjszolgáltatót a felügyeleti szerv köteles a Bizottság az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás és műszaki elemei meghatározásáról szóló, 2009. október 6-i 2009/750/EK határozatának 19. cikke szerinti célból nyilvántartásba venni, ha az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott feltételeket teljesíti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás vezetése érdekében a felügyeleti szerv az alábbi adatokat kezeli:

- a) egyéni vállalkozó esetén annak nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, elektronikus levélcímét, telefonszámát, fizetési számla számát, valamint a személyazonosításra szolgáló okmánya számát, továbbá vállalkozói igazolványának számát vagy a bejegyző hatóság által kiadott azonosítóját, és adószámát vagy a bejegyzése szerinti ország adóhatósága által kiadott más hasonló azonosítóját,
- b) jogi személy és jogi személy nélküli gazdasági társaság (alábbiakban együttesen: szervezet) esetén a szervezet nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát vagy a bejegyző hatóság által kiadott azonosítóját, adószámát vagy a bejegyzése szerinti ország adóhatósága által kiadott más hasonló azonosítóját, fizetési számlája számát, a képviselőjére jogosultak nevét, beosztásukat, a szervezet elektronikus levélcímét és telefonszámát.

(3) A felügyeleti szerv a (2) bekezdésben foglaltakon túl az (1) bekezdésben meghatározott céllal nyilvántartást vezet az alábbiakról:

- a) az útdíjköteles elemi útszakaszok, továbbá annak megjelölése, hogy ezek közül melyek tartoznak az EETS körébe,
- b) az útdíjköteles elemi útszakaszokon díjszedői feladatokat ellátó szervezet(ek) megnevezése,
- c) az útdíjköteles elemi útszakaszokon alkalmazott díjszedési technológia,
- d) az útdíjköteles elemi útszakaszok használatáért fizetendő útdíj megállapításával összefüggő adatok (így különösen a díjkategóriák és más, a díjfizetést befolyásoló jellemzők, valamint az alkalmazott díjtételek),
- e) az útdíjszedő által külön jogszabályban meghatározott területi nyilatkozat teljes szövege.

(4) Amennyiben a nyilvántartott adataiban változás áll be, a nyilvántartásban szereplő személy vagy szervezet köteles a változást 15 napon belül a felügyeleti szervnek bejelenteni. A bejelentett változást a felügyeleti szerv a változások idejének megjelölésével vezeti át. Amennyiben a felügyeleti szerv a változásról hivatalból szerez tudomást, úgy a változás átvezetéséről is hivatalból gondoskodik, az adatváltoztatásról a nyilvántartott személyt, szervezetet 15 napon belül értesíti. Amennyiben a bejelentés megtételére köteles személy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget és a felügyeleti szerv hivatalból sem szerez tudomást a változásról annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül, úgy a felügyeleti szerv a 20. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

22. § (1) A felügyeleti szerv évente legalább egyszer megvizsgálja, hogy az útdíjszolgáltató teljesíti-e a rá vonatkozó jogszabályi követelményeket. Amennyiben nem, 30 napos határidő tűzésével felhívja az útdíjszolgáltatót a jogszabálynak való megfelelésre, ennek eredménytelen eltelte után az útdíjszolgáltatót törli a nyilvántartásból.

(2) A nyilvántartás adatai – egyéni vállalkozók lakóhelyének, személyazonosításra szolgáló okmánya számának kivételével – közérdekből nyilvánosak.

(3) A felügyeleti szerv minden naptári év végén elektronikus úton eljuttatja az Európai Unió tagállamainak nyilvántartást vezető szervezetei és az Európai Bizottság számára az EETS szolgáltatásba bevont úthálózatra és az EETS szolgáltatókra vonatkozó adatokat.

(4) A felügyeleti szerv értesíti az EETS szolgáltató nyilvántartásba vételének helye szerint illetékes tagállamot és az Európai Bizottságot, ha a számára e tagállam nyilvántartást vezető szervezete által megküldött adatok és az általa belföldön tapasztalt tényleges helyzet közötti eltérést észlel.

11. Egyeztető szerv

23. § (1) Az útdíjszolgáltató és az útdíjszedő egymás közötti – különösen a szerződéskötésre irányuló tárgyalásokkal vagy a már fennálló szerződéses viszonyukkal összefüggésben felmerült – jogvitáiban a bírósági igényérvényesítés előtt a feleknek meg kell kísérelniük a jogvita peren kívüli rendezését az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben kijelölt egyeztető szerv útján.

(2) A vitában érintett felek a bírósági igényérvényesítést megelőzően kötelesek felkérni az egyeztető szervet, hogy jogvitájukat vizsgálja meg és arra vonatkozóan adjon véleményt. Az egyeztető szerv véleménye a felekre nézve kötelező erővel nem bír.

(3) A Kormány rendeletben állapítja meg az egyeztető szerv szervezetére, működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat.

12. Tanúsító szerv

24. § (1) Az elektronikus díjszedési rendszer átjárhatósági rendszerlemeinek – ideértve az útmenti berendezéseket és kapcsolódási pontjaikat is – megfelelőségi és használati alkalmassági igazolásait a tanúsító szerv állítja ki, vizsgálati tanúsítvány formájában. A tanúsító szerv kijelölését, valamint részletes feladatait és működési feltételeit az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet állapítja meg.

(2) A tanúsító szerv:

- a) figyelembe veszi az EETS berendezéseket gyártó, az EETSszolgáltató vagy annak felhatalmazott képviselője által készített, az előírásoknak való megfelelésről szóló nyilatkozatot;
- b) ellenőrzi a műszaki dokumentációt és a működés közbeni tapasztalatszerzés alapján történő hitelesítés programját;
- c) jóváhagyja a működés közbeni viselkedésre vonatkozó felügyeleti eljárást, és konkrét ellenőrzést végez;
- d) értékeli a működés közbeni átjárhatóságot az útdíjszedő feladatai teljesítése érdekében fenntartott rendszerei és műveleti folyamatai tekintetében;
- e) az átjárhatósági rendszerlemek együttműködésének sikeres próbája esetén a használatra való alkalmasságot tanúsító igazolást bocsát ki;
- f) az átjárhatósági rendszerlemek sikertelen működése esetén jelentést készít, amely számba veszi azon problémákat is, amelyek egy adott díjszedő rendszereinek és folyamatainak a vonatkozó szabványoknak és műszaki előírásoknak való meg nem felelése esetében jelentkezhetnek, valamint lehetőség szerint javaslatokat tartalmaz a problémák orvoslására.

13. Együttműködési kötelezettség

25. § Az útdíjköteles elemi útszakaszt kezelő szervezetek kötelesek az elektronikus útdíjszedési, útdíjellenőrzési rendszer megvalósítása, és annak üzemeltetése során az egyes feladatok teljesítésére kijelölt szervezetekkel, az általuk bevont közreműködőkkel és az elektronikus módon történő útdíjszedési-, útdíjellenőrzési rendszer kivitelezőjével (a továbbiakban együtt: jogosult szervezetek) a rendszer felmérése, tervezése, kivitelezése és üzemeltetése során együttműködni, így különösen kötelesek:

- a) a jogosult szervezeteket a kezelésükben lévő útszakaszokra beengedni, azok munkavégzését lehetővé tenni,
- b) a munkavégzéshez szükséges hozzájárulásokat, illetve nyilatkozatokat a megkeresést követő 15 napon belül kiadni,
- c) az általuk kezelt közúton a szükséges biztonsági és biztosítási feladatokat elvégezni,
- d) erre irányuló kérés esetén konzultációt folytatni és a kért felvilágosítást megadni más jogosult szervezetek számára.

V. fejezet

Adatkezelés

26. § (1) A felügyeleti szerv a felügyeleti jogkörében eljárva jogosult a díjfizetési kötelezettséggel érintett gépjárműveknek a díjfizetési kötelezettséggel kapcsolatos alábbi jellemzőit, valamint az úthasználók, üzemeltetők, és a szerződött díjfizetők alábbi személyes adatait kezelni a díjszedés hatékony lebonyolítása érdekében, a díj, illetve a bírság megfizetésére irányuló követelés elévüléséig:

- a) a természetes személy úthasználó, üzemeltető, és szerződött díjfizető nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, elektronikus levélcímét, telefonszámát, fizetési számla számát, valamint a személyazonosításra szolgáló okmány adatait,
- b) jogi személy úthasználó, üzemeltető, és szerződött díjfizető nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát vagy az azt bejegyző hatóság által kiadott más hasonló azonosítóját, továbbá elektronikus levélcímét, telefonszámát, fizetési számla számát,
- c) a megfizetendő útdíj és bírság mértékét,
- d) az úthasználat helyét és idejét,
- e) az útdíjfizetés helyét és időpontját,
- f) a gépjármű vagy gépjárműszerelvény forgalmi rendszámát,
- g) a gépjárműnek vagy gépjárműszerelvénynek a díjkategória meghatározásához szükséges jellemzőit,
- h) a nyilvántartott fedélzeti eszközök azonosító adatait,
- i) a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről készített képfelvételt,
- j) az útdíjköteles elemi útszakaszok viszonylati jegy alapján történő használata esetén az útvonalat, az annak megtételéhez engedélyezett időszakot, valamint a bizonylatszámot.

(2) Az útdíjszolgáltató a 6. § (5) bekezdésében, valamint a 7. §-ban meghatározott feladatai ellátása érdekében az (1) bekezdésben meghatározott adatokat - az (1) bekezdés i) pontjában foglalt adatok kivételével - jogosult kezelni a díj megfizetésére irányuló követelés elévüléséig.

(3) Az útdíjszedő a 6. § (4) bekezdésében és a 17. §-ban meghatározott feladatai ellátása érdekében az (1) bekezdésben meghatározott adatok közül a c)-j) pontokban felsorolt adatokat jogosult kezelni a díj megfizetésére irányuló követelés elévüléséig.

(4) A Rendőrség jogosult az útdíj-fizetési kötelezettség alól mentes gépjárműveknek a mentességgel kapcsolatos alábbi jellemzőit, valamint az útdíj-fizetésre kötelezettek alábbi személyes adatait kezelni azok külön hozzájárulása nélkül is az útdíjszedés, valamint az útdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében, az útdíj, illetve a kiszabott bírság behajtása érdekében, az ezekre irányuló követelések elévüléséig:

- a) a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről készített képfelvételt,
- b) szabályszegés megállapítása esetén az érintett természetes személyek nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, valamint a személyazonosításra szolgáló okmány adatait és fizetési számla számát,
- c) szabályszegés megállapítása esetén az érintett jogi személyek nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát vagy egyéb bejegyzési adatait és fizetési számla számát,
- d) az úthasználat helyét és idejét,
- e) a gépjármű vagy gépjárműszerelvény forgalmi rendszámát,
- f) a gépjárműnek vagy gépjárműszerelvénynek a díjkategória meghatározásához szükséges jellemzőit.

(5) A Rendőrség jogosult az úthasználati jogosultsággal rendelkezőkről és az érvénytelenített fedélzeti eszközökről az útdíjszedő által vezetett nyilvántartással, valamint az útdíjköteles elemi útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak adataival összevetni a (4) bekezdés szerinti adatokat. Az útdíjellenőrzési feladatok ellátása során a Rendőrség jogosult a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 9. § (1) és (1a) bekezdésében, (2) bekezdés a), b), d) és e) pontjában, továbbá (3) bekezdésében meghatározott adatokat, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. § (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése szerinti adatokat, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény III. fejezet 1. Címében meghatározott adatokat, valamint a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21/D. § (1) bekezdésében foglalt adatokat, továbbá az útdíjköteles elemi útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak nyilvántartásában szereplő adatokat átvenni.

(6) A Rendőrség jogosult külföldi hatósági jelzéssel ellátott jármű rendszámát, amennyiben a jármű fedélzeti eszközzel felszerelt, annak azonosító adatait; a szabályszegés elkövetésének helyét és idejét, valamint a helymeghatározás egyéb jellemző adatait, az ellenőrzés képi felvételeit az ellenőrzés időpontjától számított 2 évig megőrizni, amennyiben a jogsértő üzembentartó személye helyszíni ellenőrzés, illetve automatizált lekérdezés útján nem volt megállapítható.

(7) A Rendőrség a bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlen adathozzáféréssel átveheti a tagállami járműnyilvántartásokból a szabályszegés bizonyításához szükséges rendszám adatokat, a természetes személy üzembentartó személyi- és lakcímadatait, és a nem természetes személy üzembentartó azonosításához szükséges adatokat.

(8) Az útdíjszolgáltató köteles az általa vezetett, az úthasználatra vonatkozó szolgáltatási szerződés hatálya alá tartozó személyek és gépjárművek útdíjszedéshez és útdíjellenőrzéshez szükséges adatait – az e §-ban meghatározott adatkezelési jogosultságok figyelembevételével

– az útdíjszedő, az útdíjellenőrzésre feljogosított szervezet, valamint a felügyeleti szerv számára átadni.

(9) Az útdíjszedő és az útdíjszolgáltató köteles – az útdíjszedő, az útdíjszolgáltató és a felügyeleti szerv közötti együttműködési megállapodásban rögzített módon – együttműködni a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény, továbbá a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról szóló törvény szerint felhatalmazott szervezetekkel. Az útdíjszedő és az útdíjszolgáltató, valamint az útdíjellenőrzésre feljogosított szervezet az e törvény alapján folytatott tevékenységét olyan módon köteles végezni, amely nem zárja ki, nem lehetetleníti el a titkos információgyűjtést, illetve a titkos adatszerzést.

(10) A büntetőeljárásról szóló törvény szerinti nyomozó hatóságok és a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó, valamint terrorizmust elhárító szerv, a nemzetbiztonsági szolgálatok a törvényben foglaltak szerint, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal törvényben foglalt feladatai ellátása érdekében az útdíjköteles elemi útszakaszon közlekedő járművek díjszedési jellemzőit (így különösen az úthasználat helyét, idejét, a gépjármű vagy gépjárműszerelvénnyel forgalmi rendszámát és a díj mértékének megállapítása során jelentőséggel bíró jellemzőit) az UD rendszer igénybevétele útján megfigyelhetik, az onnan származó adatokat tárolhatják.

(11) Az útdíjszedő és az útdíjszolgáltató – a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározott adatszolgáltatás és adatbetekintés kivételével – köteles tájékoztatni az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot a szolgálat minősített adatot képező, gépjárműveit érintő adatszolgáltatási megkeresésekről. A tájékoztatás elektronikus megvalósításának módját és eljárásrendjét az útdíjszedő, az útdíjszolgáltató és a felügyeleti szerv közötti együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

27. § Az útdíjból, valamint ennek megfizetésének elmaradása esetén fizetett bírságból származó bevételeket, illetve ezek felhasználására vonatkozó adatokat a 13. § (2) bekezdésében meghatározott célok finanszírozását szolgáló költségvetési előirányzat kezelője köteles a honlapján hozzáférhetővé tenni, illetve az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet szerint létrehozott Társadalmi Egyeztető Szervezet részére – kérés esetén – megküldeni.

VI. fejezet

Záró rendelkezések

14. Felhatalmazó rendelkezések

28. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

- a) állapítsa meg az útdíj fizetésére kötelezettek körét és a díjkategóriákat, valamint az útdíj mértékének megállapítására vonatkozó módszertant, és az esetleges kedvezményekre vonatkozó rendelkezéseket;
- b) jelölje ki a magyar állam nevében az útdíjszedői feladatok ellátása érdekében szerződéskötésre feljogosított költségvetési szervet, az útdíjszedői feladatok ellátására feljogosított szervezetet, továbbá az útdíjellenőrzés-támogatói feladatokat ellátó szervezetet;
- c) állapítsa meg az útdíjszolgáltató 21. § (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételéhez szükséges feltételeket;

- d) jelölje ki a felügyeleti szervet és állapítsa meg feladat- és hatáskörét, illetékességét, továbbá működési rendjét és eljárását;
- e) jelölje ki a 11. alcím szerinti egyeztető szerv feladatait ellátó szervezetet, továbbá állapítsa meg az egyeztető szerv szervezetére, működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat;
- f) állapítsa meg az útdíj megfizetésére, valamint az útdíjszedő és az útdíjszolgáltatók közötti útdíjigények elszámolására vonatkozó részletes szabályokat;
- g) állapítsa meg a díjszedésben érintett szervezetek díjszedéssel kapcsolatos tevékenységeire vonatkozó részletes szabályokat, különösen azok egymás közötti és a díjfizetésre kötelezettekkel megkötött szerződéseivel és ügyfélkapcsolati tevékenységeivel összefüggésben;
- h) állapítsa meg az útdíjellenőrzési hatósági tevékenység végzéséhez szükséges, az útdíjszedő és a díjszolgáltató, illetve a díjszolgáltató és az úthasználó között létrejövő szerződésben kötelezően szerepeltetendő adatok körét;
- i) állapítsa meg az EETS szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat;
- j) állapítsa meg a Társadalmi Egyeztető Szervezet létrehozására és működésére vonatkozó szabályokat;
- k) állapítsa meg az útdíjköteles elemi útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak nyilvántartásának vezetésével kapcsolatos eljárási, nyilvántartási és adatszolgáltatási szabályokat;
- l) állapítsa meg azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy az útdíjra vonatkozó rendelkezések hatálybalépésekor valamennyi úthasználó számára lehetőség nyíljon valamely útdíjszolgáltató útdíj beszedésére irányuló szolgáltatását igénybe venni;
- m) állapítsa meg a beszedett díj és bírság központi költségvetésbe történő befizetésének rendjét, részletes szabályait, továbbá az útdíj elszámolásának számviteli szabályait;
- n) állapítsa meg a jármű kijelölt várakozási helyre szállításának és az ezzel kapcsolatos költségviselésnek a részletes szabályait;
- o) állapítsa meg az úthasználó bevallással összefüggő kötelezettségeit, beleértve a fedélzeti eszköz üzemeltetésével, használatával és érvénytelenítésével kapcsolatos részletes szabályokat, valamint
- p) állapítsa meg a bevallási közreműködéssel szemben támasztott követelményeket, valamint a bevallási közreműködéssel megkötendő szerződés tartalmi elemeit.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

- a) rendeletben állapítsa meg a törvény hatálya alá tartozó, díjfizetési kötelezettséggel érintett utakat és díjköteles elemi útszakaszokat;
- b) rendeletben állapítsa meg a Kormány által megállapított egyes díjkategóriákba tartozó gépjárművek díjszedési környezetvédelmi besorolását;
- c) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben – a Kormány által rendeletben megállapított díjpolitikai alapelvek alapján – meghatározza az útdíjköteles elemi útszakaszok használatáért fizetendő útdíj – beleértve az infrastruktúra díjat és a külsőköltség-díjat – mértékét;

- d) rendeletben állapítsa meg a felügyeleti szerv nyilvántartás vezetésével kapcsolatos jogaira és kötelezettségeire, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat;
- e) rendeletben jelölje ki a tanúsító szervet, valamint a tanúsító szerv részletes feladatait és működési feltételeit rendeletben határozza meg;
- f) rendeletben határozza meg az egyetemes útdíjszolgáltató által a bevallási közreműködők részére fizetendő átalány-költségtérítés mértékét és számításának módját.

15. Hatálybalépés

29. § Ez a törvény 2013. július 1-jén lép hatályba.

16. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

30. § (1) A 36. § (2) bekezdése az Alaptörvény 40. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

(2) A 39. § az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

17. Az Európai Unió jogának való megfelelés

31. § (1) Ez a törvény

1. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló, 1999. június 17-i 1999/62 EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
2. a Közösségen belüli elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságáról szóló, 2004. április 29-i 2004/52 EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
3. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62 EK irányelv módosításáról szóló, 2006. május 17-i 2006/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
4. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62 EK irányelv módosításáról szóló, 2011. szeptember 27-i 2011/76/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás és műszaki elemei meghatározásáról szóló, 2009. október 6-i 2009/750/EK bizottsági határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

18. Módosító rendelkezések

32. § (1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 12. § (3c)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3c) A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút lakott területen kívüli szakasza mellett nem lehet reklámtábla, reklámhordozó vagy egyéb reklámcélú berendezés. A 2010. december 31-ig építési engedéllyel, közútkezelői hozzájárulással, a nem gyorsforgalmi utak mentén kihelyezett legfeljebb 12 A/0-ás ív méretű reklámfelület elhelyezésére alkalmas reklámhordozók (tábla, tartóoszlop, tartószerkezet) 2015. január 1-ig kivételesen fenntarthatók. A tilalom nem vonatkozik az üzemanyag-töltő állomások területén elhelyezett

cégjelzésre, és üzemanyagárakat tartalmazó táblákra, az építményeken, az építmények telkén elhelyezett olyan felíratra, amelyek az építményben működő cég nevét, jelét (piktogramját), vagy tevékenységét jelzik, továbbá azokra a – közvetlenül a közút mellett elhelyezett – berendezésekre, amelyek kizárólag a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak.

(4) A közlekedési hatóság annak az ingatlannak – az ingatlan-nyilvántartás szerinti – tulajdonosát, amelynek területén a (3a), (3c) bekezdésekben megállapított tilalmat megszegik, valamint a (3b) bekezdésben megállapított tilalmak megszegése estében a közvilágítási-, villany-, telefonoszlop tulajdonosát vagy a reklámtábla tulajdonosát a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására és 100 000 forinttól 500 000 forintig terjedő bírság fizetésére kötelezi. A bírság ismételten is kiszabható.

(4a) A közlekedési hatóság a (4) bekezdés szerinti bírság összegének meghatározása során a következőket mérlegeli:

- a) a közvetlen balesetveszély lehetősége,
- b) a tilalom megszegésének ismétlődése.

(5) A közút kezelője a hozzájárulása nélkül vagy attól eltérő módon az út területén elhelyezett reklámcélú tárgyat vagy berendezést a reklám célú tárgy tulajdonosának, közvilágítási-, villany-, telefonoszlop esetében az oszlop tulajdonosának vagy a reklámtábla tulajdonosának költségére eltávolíthatja.”

(2) A Kkt. 15. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép :

„(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított díj, továbbá a 33/A. § szerinti használati díj, útdíj és pótdíj megfizetéséért – amennyiben a használati díjról szóló rendelet vagy útdíjról szóló törvény eltérően nem rendelkezik – a járműnek a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény szerinti üzemeltetője felelős.”

(3) A Kkt. 20. § (1) bekezdése a következő *m*) ponttal egészül ki:

(Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban)

„*m*) az útdíjköteles útszakaszok használatáért fizetendő, megtett úttal arányos útdíjra”

(vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.)

(4) A Kkt. 20. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) bekezdés *a*)-*j*) és *l*) pontjában foglalt valamely rendelkezés megsértőjével szemben – ide nem értve a regisztrációs adóról szóló törvény szerinti gépjárműflotta-üzemeltetőtől bérbe vett személygépkocsi bérlőjét, vezetőjét, ha a személygépkocsi után a regisztrációs adót megfizették, és ezt a személygépkocsi vezetője a vámhatóság által kiállított igazolás bemutatásával bizonyítja – 10 000 forinttól 800 000 forintig, a *k*) és *m*) pontokban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés).”

(5) A Kkt. 20. § (4a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4a) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés *k*) vagy *m*) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az

elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.”

(6) A Kkt. 20. § (7) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Közúti forgalomban történő ellenőrzés esetén a járművet – a veszélyes áru, a gyorsan romló élelmiszer és az élő állat szállítmány feltartóztatására vonatkozó előírások megtartásával – a hatósági eljárás lefolytatása során, illetve a bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvénynek a biztosítási intézkedésekre vonatkozó feltételek szerint vissza lehet tartani. A jármű nem tartható vissza különösen abban az esetben, ha

a) a bírságfizetésre kötelezett (kötelezettek) székhelye, illetve lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van és a kötelezett rendelkezik az állami adóhatóság által kiadott adószámmal, illetve adóazonosító jellel, vagy

b) a bírságfizetési kötelezettség teljesítéséért pénzügyi intézmény kezességet, bankgaranciát vállal vagy a kötelezettséget belföldön bejegyzett, adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet átvállalja és ezt a tényét a bírságfizetésre kötelezett az eljárás során hitelt érdemlően igazolja.”

(7) A Kkt. 20. § (11) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti jármű közlekedésére, valamint a közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre vonatkozó az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását)

„g) az (1) bekezdés m) pontja tekintetében a rendőrség”

(jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c) és d) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a munkaügyi hatóság is, a belföldi forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés a) és b), valamint f)-j) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a vámhatóság is bevonható.)

(8) A Kkt. 20. §-a a következő (16) bekezdéssel egészül ki:

„(16) Amennyiben az ellenőrzésre jogosult hatóság a közúti ellenőrzés során megállapítja, hogy a 21. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott rendelkezés megszegése miatt közigazgatási eljárás még nem indult, úgy – tekintet nélkül a szabályszegés elkövetési helyére – a (7)-(10) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.”

33. § (1) A Kkt. 21. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(A gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel)

„h) a díjköteles útszakaszok használatáért fizetendő, megtett úttal arányos útdíjra”

(vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - egyes előírások betartásra kerüljenek.)

(2) A Kkt. 21. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2a) Amennyiben a 20. § (1) bekezdés k) vagy m) pontjában foglalt szabályszegést elkövető kiléte a helyszíni intézkedés, vagy a közigazgatási hatósági eljárásban ismertté válik, a (2)

bekezdésben meghatározott bírság helyett a jármű vezetőjével szemben a 20. § (4) bekezdés szerinti bírságot kell kiszabni.”

(3) A Kkt. 21. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának – az (1) bekezdés *h*) pontja kivételével – kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.”

(4) A Kkt. 21. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának az (1) bekezdés *h*) pontja esetén kizárólag az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló törvényben (a továbbiakban: ED törvény) meghatározott UD rendszer üzemeltetője által a bírság kiszabására jogosult hatóságnak átadott adatok alapján van helye.”

34. § A Kkt. 32. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép

„(4) A 8. § (1) bekezdés *h*) pontjában, a 11. § (2) bekezdésében, a 34. § (1) bekezdésében, valamint más jogszabályban meghatározott, az országos közúthálózat üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére, a díjpolitika megalapozására, valamint a használati díj- és pótdíjszedésre, a pótdíj behajtására és a díj ellenőrzésre vonatkozó állami feladatok pénzügyi forrásait a költségvetési törvényben a 33. § (5) bekezdésében meghatározott szerv költségvetésében kell megállapítani.”

35. § A Kkt. 33/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (1) bekezdésben meghatározott díjak beszedésének feladatait, valamint a díjellenőrzési létesítmények üzemeltetését, működtetését az ÁAK Zrt. látja el. Ennek végrehajtása érdekében a KKK szerződést köt az ÁAK Zrt.-vel.”

36. § (1) A Kkt. 48. § (3) bekezdés a) pont 15. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(Felhatalmazást kap
a Kormány, hogy)*

„15. a közúti árufuvarozásra, személyszállításra, a vizsgálóállomás által végzett közúti jármű vizsgálatára, az ömlesztett áruk szállítására, az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértése, valamint a jogosulatlan úthasználat esetén kiszabható bírságok összegét, valamint a bírságotalással összefüggő hatósági feladatok általános szabályait,”

(rendeletben határozza meg.)

(2) A Kkt. 48. § (3) bekezdés a) pont 21. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(Felhatalmazást kap
a Kormány, hogy)*

„21. a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések körét, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése, valamint a jogosulatlan úthasználat esetén kiszabható bírságok összegét, a bírság kiszabásának részletes szabályait, valamint a beszedett bírság felhasználását,”

(rendeletben határozza meg.)

(3) A Kkt. 48. § (3) bekezdés *j*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(Felhatalmazást kap
a Kormány, hogy)*

„j) a miniszter, hogy a közlekedésrendészetért felelős miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben – a közúti árufuvarozásra, személyszállításra, az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések, valamint a jogosulatlan úthasználattal kapcsolatos bírságolással összefüggő hatósági feladatok részletes szabályait,”

(rendeletben állapítsa meg.)

37. § (1) A Kkt.

a) 33/B. § (3) bekezdésében az „A használati díj és az útdíj” szövegrész helyébe az „A használati díj” szöveg,

b) 33/B. § (4) bekezdésében az „A használati díj és az útdíj” szövegrész helyébe az „A használati díj” szöveg,

c) 33/B. § (5) bekezdésében az „a használati díjat vagy az útdíjat” szövegrész helyébe az „a használati díjat” szöveg

lép.

(2) Hatályát veszti a Kkt.

a) 29/F. §-a,

b) 33/A. § (2) bekezdése,

c) 33/B. § (2) és (9) bekezdése.

38. § A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 21. §-a a következő e) ponttal egészül ki:

(E törvény felhatalmazása alapján a 17. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti adatokat jogosultak igényelni:)

„e) a díjköteles országos közutak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére jogosult szervezetek törvényben meghatározott feladataik ellátásához.”

39. § (1) A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 84. § (2) bekezdése a következő l) ponttal egészül ki:

(A rendőrség a törvényben meghatározott feladatai teljesítése érdekében térítés nélkül adatot kérhet az alábbi nyilvántartásokból)

„l) az autópályák, autóutak és főutak használatának megtett úttal arányos díjáról szóló törvény alapján az UD Rendszerben kezelt jogosulatlan úthasználók adatbázisából,”

(2) Az Rtv. 84. § (2) bekezdése a következő v) ponttal egészül ki:

(A rendőrség a törvényben meghatározott feladatai teljesítése érdekében térítés nélkül adatot kérhet az alábbi nyilvántartásokból)

„v) központi közlekedési közigazgatási és ellenőrzési bírságnylvántartásból”

(3) Az Rtv. 84. § (2) bekezdésének g) pontjában az „és az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartás)” szövegrész helyébe az „, a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartása és az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartás)” szöveg lép.

40. § (1) A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) 19. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Rendőrség az útdíjköteles elemi útszakaszok díjmentes használatára való jogosultság ellenőrzése céljából a nyilvántartásba vételt megelőzően az érintett gépjármű rendszámadata alapján történő lekérdezéssel jogosult a járműnyilvántartás 9. § (1) bekezdés szerinti adatait megismerni.”

(2) A Kknyt. 27/A. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A (2) bekezdés szerinti automatizált keresés elrendelésére feljogosított hatóságok:)

„b) a közúti közlekedés szabályainak megsértésével összefüggő közlekedésrendészeti szabálysértési és közigazgatási eljárások lefolytatása céljából

ba) a szabálysértési ügyekben eljáró szabálysértési hatóság vagy a bíróság,

bb) közigazgatási bírságotlasi eljárás során a rendőrség, a katasztrófavédelmi hatóság, valamint az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvény szerinti útdíjellenőrzésre feljogosított szervezet.”